

8

*Atxutxiamai*ka aisialdi taldeak haur, guraso eta hezitzaileen euskararen erabileran duen eragina aztertuz

Maialen Arnedo Gaztelurrutia

Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topaguneko kide eta hezitzailea
maiarnedo@gmail.com

Sarrera.data: 2014-10-31 / Onartze.data: 2014-11-28

Laburpena. Ikerlan hau Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topaguneko Atxutxiamai^{ka} Sailean kokatzen da, Elgoibarko udalerrian. Atxutxiamai^{ka} Sailak haur, nerabe, gazte eta hauen gurasoen euskararen erabileran eragitea izanik helburu, berau betetzen den edo ez aztertzen da ikerlan honetan. Bestalde, aisialdi taldeko hezitzaile direnen usteak bildu dira, hauen erabileran eragiten duen edo ez aztertzeak duen garrantziaz jabeturik. Horretarako, galdetegi eta elkarrizketa bidezko azterketa burutu da, ondorengo emaitza bilketari eta beraien interpretazioari lagundu diona. • **Hitz-gakoak:** euskararen erabilera, hizkuntz ohiturak, aisialdia, haur, guraso, hezitzaile.

Abstract. This piece of research is situated in the Atxutxiamai^{ka} Section of the Izarra Cultural Association of Elgoibar, in the municipality of Elgoibar. As the aim of the Atxutxiamai^{ka} Section is to encourage Basque use among children, adolescents, young adults and their parents, this research aims to explore whether this aim is being achieved. On the other hand, the views of the educators of the leisure group have been gathered owing to the awareness of the importance of analysing the influence they exert on use. For this purpose, the research has been conducted by means of questionnaires and interviews, which has helped to interpret the subsequent gathering of results and their interpretation. • **Key words:** Basque use, language habits, leisure, children, parents, educators.

1. ATARIKOAK

I

Ikerlan honen xede nagusia Elgoibarko Atxutxiamaika Aisialdi Taldeak herritar eta erabiltzaile diren haurren, hauen gurasoen eta hezitzaileen euskararen erabileran duen eragina aztertzea da. Aisialdi taldean antolaruriko ekintza zein proiektuak herriko haur, nerabe eta gurasoei zuzendurik daude, baina lan honetan, nerabeen adin-tartea ez da kontuan hartuko, gero ikusiko dugunez. Hartzaile hauen usteak jasotzeaz gain, aisialdi taldean hezitzaile eta koordinatzaile direnenak ere bildu dira.

Ikerlanaren planteamendu orokorrak denaz bezainbatean, esan beharra dago, lan honetan Elgoibarko herriaren ezaugarri soziolinguistikoak aurkeztearekin batera, Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topagunearen eta bere baitako Atxutxiamaika Aisialdi taldearen inguruko informazioa txertatu dela. Markoa finkaturik, burutu diren inkesta zein elkarrizketetatik bildutako informazio eta datuen emaitzak eta berauen interpretaziotik ateratako ondorioak aurkezten dira.

2. TESTUINGURUA

I

2.1 Elgoibar: kokapena eta datu soziolinguistikoak

Elgoibar Gipuzkoako ipar-mendebaldean kokatzen den herria da, hain zuzen ere, Deba ibarreko Debabarrena eskualdean. Ibar berekoak diren herriekin harreman komertzial handiagoa du beste ibarretakoekin baino eta hau, neurri batean, azaldutako egoera orografiko horren ondorioz ere bada. Honek gainera, eragina izango du hizkuntza-kontuetan ere.

Elgoibarrek, 2011n egindako azken erroldaren arabera, 11.310 biztanle ditu (Eustat, 2011). Atal honetan, euskararen erabilera izango dugu aztergai eta hortaz, Elgoibarko Udaleko Euskara Batzordeak 2008tik 2010era arte (2009. urtea salbuespena litzateke ez baitago urte honetako daturik) egindako neurketetan jasotako emaitzak hartuko dira kontuan.

Azken kale-neurketaren (*Euskararen erabilera Elgoibarko kaleetan*, 2010:1) arabera, herri honetako biztanleriaren %41,58ak hitz egiten du euskaraz. Dena dela, ezin genezake aipatu gabe utzi, azterketa hau egiteko ez dela elgoibartar guztien hizkuntza jokaera neurtu, 6.385 hiztunena baino.

Adinaren arabera ere burutu ziren zenbait azterketa eta hauexek izan ziren jasotako emaitzak:

Hortaz, badirudi euskararen erabilerak, oro har, gora egin duela Elgoibarren, nahiz eta ez den gorakada nabarmena izan.

1. taula. Euskararen erabilera Elgoibarko kaleetan 2010 . Euskaraz %

GUZTIRA	HAURRAK	GAZTEAK	HELDUAK	ADINEKOAK
% 41,58	%56,5	% 48,1	% 38,16	% 32

(Iturria: Euskararen erabilera Elgoibarko kaleetan, 2010:1)

Ikus genezakeen moduan, haurrak dira adin-tarte guztiak aintzakotzat hartuta euskara gehien darabiltenak; %56,5, hain zuzen ere. Ikerlan honetan *Atxutxiamaika* Aisialdi Taldeak haur, guraso eta hezitzaileen euskararen erabilera duen eragina aztertzen dela kontuan harturik, garrantzitsua da datu hau, helduenarekin batera (%38,16), kontuan hartzea. Izan ere, gerora eskainiko diren emaitzak interpretatzerako orduan ezinbestekoa izango da.

Honi jarraiki, giro ezberdinetan euskararen erabilera zenbaterainokoa den ikustea ez legoke gaizki, adin tarte bakoitzak, lekuan lekuko erabilera izan ohi baitu maiz. Honatx Elgoibarko Euskara Batzordeak 2018an eta 2010ean jasotako datuak:

2. taula. Euskararen erabilera Elgoibarko kaleetan 2008- 2010 . Euskaraz %

Euskaraz %	IKASLEEN IRTEERA	JOLASLEKUAK	EROSKETA GIROA	FAMILIA GIROA	GAZTE GIROA	TXIKITEOA
(2010)	45,8	52,17	35,63	40	36,88	%39
(2008)	39,7	53,06	22,05	43,64	36,88	%42,18

(Iturria: Euskararen erabilera Elgoibarko kaleetan, 2008/2010:1)

Zenbait giro aztertzen dira beraz, baina azterketa honetan txikiteoa edota erosketa giroak ez dira aintzakotzat hartuko eta beraz, gainontzekoei erreparatuko zaie. Emaitzak kontrastaturik, ezin uka genezake, euskara gehien jolasleketan, ikasleen irteeretan eta familia giroan antzematen direla, nahiz eta erabilera apur bat jaitsi den 2008tik.

Familia giroari eta ikasleak ikastetxetik irteterakoan darabilten euskarari dagokionez, erabilera orokorra pixka bat jaitsi dela ikus genezake. Baina, ikastetxe barruko egoeran so puntua jarriz, jolasleketan erabilera mantendu egin da datuak aurreko neurketakoekin alderatuz gero eta baita gazte giroan ere. Hortaz, badirudi euskararen erabilerak, oro har, gora egin duela Elgoibarren, nahiz eta ez den gorakada nabarmena izan. Haurren kasuari erreparatuta ere, adin-tarte hau da euskara gehien erabiltzen duena eta horren adierazle dira, besteak beste, jolasleketan, familia giroan eta ikastetxeetako irteeretan jasotako datuak.

2.2 Elgoibarko Izarra

Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topagunea¹ 1963ko martxoan sortu zen Felix Etxeberria, Jesus Larrañaga eta Sabin Osorori esker. Hiru elgoibartar hauek herriko euskara sustatzeko ahaleginetan, elkarteak sortu zuten. Ondoren, bidea urratuz joan eta aurrera egin du elkarteak. Bi etapa nabarmendu behar dira, ostera. Lehenengoa, 1963tik 1990era artekoa eta bigarrena, 1991tik gaur artekoa. Lehenengo etapan, Kultur Elkartearen helburua, gehienbat, 1962. urtean sortutako Ikastolari laguntza ematea zen. Dena dela, urteak aurrea joan ahala, Ikastola indarra hartuz joan zen eta hau horrela izanik, *Elgoibarko Izarrak* bere arduren poltsa handitu zuen. Orduan bide berri bat urratzeari ekin zion elkarteak eta herrian euskara eta euskal kultura indartzeko lanetan hasi zen.

1963tik 1980era arteko etapa oso emankorra izan zen, zenbait proiektu jarri baitziren martxan (Gau Eskola, Bertsolaritza, Aubixa Aterpetxea, etab.). Baina emankortasun honek ez zuen 80ko hamarkadan iraun eta elkarteak pixkanaka ahulduz joan zen. Nahiz eta 1990ean desagertzekotan egon, hiru bazkidek Elgoibarko Izarrari eustea erabaki zuten. Hementxe hasi zen bigarren etapa, xedea lehenengo bera zelarik, hau da, Elgoibarko euskararen eta euskal kulturaren eragitea eta berau sustatzea. Hau bete ahal izateko, *Elgoibarko Izarrak* batez ere, elgoibartarron artean euskararen erabilera sustatzeko proiektuak prestatzen ditu egun. Horien artean *Atxutxiamaika* Saila dago. Honen baitan, era berean, proiektu ezberdinak barne biltzen dira: *Atxutxiamaika* aisialdiko eskaintza (0-12 urte bitarteko haurrei zuzendurikoa), Ludoteka (0tik 12 urtera arteko haurrei bideratutakoa), Gaztelekua (12-18 urte bitarteko nerabe eta gaztetxoei zuzendurikoa), *Beinke* bertso eskola (5etik 9 urtera bitarteko haurrentzako proiektua) eta herriko ikastetxeetan eskaintako “Zergatik ez?” motibazio saioak. Azken hauek haur eta gazteen euskararen erabileran eragiteko asmoz eskaintzen dira.

Ikerlan honen helburua, dena dela, *Atxutxiamaika* Aisialdi Taldeak (aisialdiko eskaintza egiten duenak) erabiltzaileen, hauen gurasoen eta taldeko hezitzaile direnen euskararen erabileran eragiten duen eta hala balitz zein neurritan aztertzea da. Hau horrela, ondorengo atalean, aisialdi taldea izango dugu hizpide, egitasmo honen inguruko zenbait aspektu ezagutuko ditugularik; zergatik eta zertarako sortu zen, zeini zuzendurik dagoen, zein den bere izaera eta zeintzuk bere helburuak

2.3 Atxutxiamaika eta beste hainbat aisialdi eskaintza

2.3.1 Atxutxiamaika

Atxutxiamaika 1995. urtean sortu zen Elgoibarko aisialdi talde moduan.

Ikerlan honen helburua, dena dela, Atxutxiamaika Aisialdi Taldeak (aisialdiko eskaintza egiten duenak) erabiltzaileen, hauen gurasoen eta taldeko hezitzaile direnen euskararen erabileran eragiten duen eta hala balitz zein neurritan aztertzea da.

0-12 urtera bitarteko haurrentzako eskaintza egiten den arren, adinaren araberrako ekintzak antolatzen dira eta bestalde, hartzaille hauek, oro har, saileko beste proiektu batzuetan parte hartzen jarraitzen dute gerora, esate baterako, Gaztelekuan. Hala izanik, egitasmo hauek estrategia garrantzitsu bilakatu dira helburuak lortze bidean.

Bere helburuak lortzeko martxan jarritako proiektu bateratuen egitura da, *Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topagunearen* barruan berezko izaera duena. Talde erantzukizuna oinarri izanda, helburu bateratua aurrera eramateko eta elkarlanean jarduteko helburuarekin sortu zen 90. hamarkadan. Aipaturiko helburu nagusi hori ondorengoa litzateke: Elgoibarko haur, nerabe eta gazte guztien aisialdi hezitzailean oinarrituriko erreferente euskalduna izatea, euskara erabiltzen duen eta euskaraz bizi den sare aktibo batean.

Hortaz, taldeak bi ardatz nagusiren baitan egiten du lan. Alde batetik, euskara eta bestetik ostera, aisialdia. Baina berauek ez ditu banakako bide gisara ulertzen, bateraturik baino. Hau honela, *Atxutxiamaika Aisialdi Taldeak* aisialdirako eskaintza proiektuak eramaten ditu aurrera esku hartze euskalduna oinarri izanik eta modu honetan, euskararen erabilera sustatzeko prozesuak martxan jarririk. Era berean, lehen aipaturiko harreman sarea euskalduntzeko lanketaren baitan kokatu beharrean geundeke, besteak beste, hauxe baita zehar-lerroetako bat.

Aisialdiaren unibertsoan dena den, zenbait helburu lantzeak ere izango du garrantzirik eta hortaz, helburu hezitzaileak lantzeko bidea jorratzen du taldeak.

Atxutxiamaikaren baitan bi hartzaille-multzo bereiz genitzake². Alde batetik, 0-12 arteko haurrak eta bestetik, zerbitzugintzako hartzailleak. Kasu honetan, haurrak, nerabeak, gurasoak edota adinekoak izan daitezke.

Aurrez aipaturiko helburuak erdiesteko, *Atxutxiamaikak* hainbat estrategia ditu finkaturik. Horien artean daude egitasmoak, zeinak alde batetik, iraunkorrak diren, hau da, urtetik urtera mantentzen diren, eta bestetik ostera, elkarren artean jarraikortasun bat mantentzen duten. Hau da, 0-12 urtera bitarteko haurrentzako eskaintza egiten den arren, adinaren araberrako ekintzak antolatzen dira eta bestalde, hartzaille hauek, oro har, saileko beste proiektu batzuetan parte hartzen jarraitzen dute gerora, esate baterako, Gaztelekuan. Hala izanik, egitasmo hauek estrategia garrantzitsu bilakatu dira helburuak lortze bidean.

Esandakoaren bidetik beraz, aisialdi taldearen hartzaille direnek haur direnetik eta ondoko urteetan zehar, egitasmo ezberdinetan parte hartzeko aukera izango dute, azpimarratu berri den jarraikortasunaren ildotik. Modu honetan, *Atxutxiamaikak* esku hartzearen koherentzia mantentzen du.

Proiektuaren hasieran esan bezala, *Atxutxiamaika Elgoibarko Izarra* elkartearen barnean kokaturiko egitasmoa da eta beraz, bat egiten du bai elkarteko izaerarekin eta baita markoarekin ere; markoa diogunean, euskararen erabileraren normalizazioan eragiteko markoari egiten zaiolarik erreferentzia.

Izaerari dagokionez, esan beharra dago, aisialdi taldeak asanblada bidez funtzionatzen duela. Bertan hezitzaileek hartzen dute parte, gehiengoan elgoibartarrak direnak. Asanblada hauetan zenbait gai lantzen dira, hala nola: ekintzen programazioa, Saileko egitasmoen inguruko gaiak, proposamen berriak, etab. Era berean, aipatu beharra dago, *Elgoibarko Izarra* eta gazteen arteko hartu emana sendotzeko baliagarri dela.

Lan talde honen bitartez, *Atxutxiamakak* bi helburu erdietsi nahi ditu. Lehenengoa, gazteen harreman sarea euskaldundu eta hizkuntza ohituretan eragitea. Bigarrena, ekimenetan kolaboratzaile, laguntzaile edo antolatzaile izatea sustatzea, besteak beste, hezitzaile lanak burutuz, jarduerak landuz edota ekintza ezberdinen antolatzaile izanik eta udal-ekuetan koordinatzaile lanetan jardunaz.

Modu honetan, aisialdi taldeak bere helburuetako bat lortzen du: 16-25 urte bitarteko herriko gazteek euskararen erabilera aktibo izatea eta beste gaztetxoentzako eredu izatea.

Gorago aipaturiko Elgoibarko Izarra elkartearen helburuak birgogoraturaz, ikus genezake, bat datozela. Hala, *Atxutxiamaikak* berak, elkartearen izaerari eta helburuei jarraiki, Elgoibarko gaztetxoek euskararen erabilera suspertzeko ahalegina egingo du, herriko eragile bilakatuko delarik.

Bestalde, aipatu beharra dago, *Atxutxiamaikak* garrantzia handia ematen diola talde izaerari. Hau horrela izanik, hezitzaile zein koordinatzaileen arteko harremana sustatzeko ahalegina egiten da, harik eta oinarrizko bilakatzen delarik. Honen gibelean, giroan, lanean eta langile arteko konfiantzan eragiteko asmoa dago. Horretarako ezinbestekoak dira urtean zehar egiten diren asanblada zein asteburu pasak. Azken hauek urtean hiru aldiz egiten dira (lau hilabete behin) eta hezitzaileen arteko harremanetan eta konfiantzan eragiteaz gain, urte osoko programazioak burutu eta ebaluazioak egiteko baliatzen dira. Bestalde, asanbladak hileroko egiten dira. Dena dela, behar izanez gero, asanblada deialdia egiten da eta koordinatzaileak betetzen du funtzio hori.

Esandakoaz gain, azpimarratu beharra dago, proiektu bakoitzak bere helburu eta lan metodologia zehatzak izan arren, *Atxutxiamaikako* hezitzaile guztiek norabide bera jarraitzea (estrategia berdinak, helburuak, etab.) ezinbestekotzat jotzen dela aisialdi taldean.

2.3.2 Beste hainbat aisialdi eskaintza

Elgoibarren, *Atxutxiamaikak* gain, 12 urtera arteko haur eta gaztetxoek beste hainbat aisialdi eskaintza dituzte. Ikasturteak dirauen bitartean, esate baterako, eskola arteko kirolean, euskal dantzetan, dantza mo-

Atxutxiamaikaren hartzzaileen artean, oro har, 9 urtera arteko haurrak daudela kontuan harturik eta 12 urtera artekoak oso gutxi direla aitorturik, azterketa honetan eginiko inkesten artean, 4-9 urte bitarteko haurren erantzunak bildu dira.

dernoan, ballet-ean, musika eskolan, kirol ezberdinetan (futbola, esku-baloia, karatea, esku pilota...) pintura tailerretan eta beste hainbat tokitan eman dezakete izena herriko haur eta gaztetxoek.

Udaldian, bestalde, hemen aztergai dugun aisialdi talde honekin batera, aipatzekoa da kirol udalekuen kasua. Azken honi dagokionez, aipatu beharra dago, hartzaile ugari izaten dituela urtero eta zerrendaturikoaren artean, berau dela, *Atxutxiamaikarekin* batera udaldian hartzaile gehien izaten dituen. Aurten, adibidez, 180 haur eta gaztetxok eman dute izena egitasmo honetan³. *Atxutxiamaikak*, oro har, hartzaile gehiago izaten dituen arren (aurtengo datuei erreparatuta 243 izan dira, hain zuzen ere), ezin genezake albo batera utzi, kirol udalekuen proiektua.

Bi egitasmoak alderatuta, bereizketa nabarmen bat egin daiteke. Izan ere, biek 12 urtera arteko haurrentzako aisialdi eskaintza egiten duten arren, txikienak (9 urtera artekoak), gehienbat, *Atxutxiamaikaren* aldeko hautua egiten dute eta halaxe erakusten digute datuek⁴. Bestalde, 9-12 urte bitartekoei dagokienez, kirol udalekuek arrera handiagoa izan ohi dute.

Aipatu berri denak, eragina dauka noski, esku artean duzun ikerketa honetan. *Atxutxiamaikaren* hartzaileen artean, oro har, 9 urtera arteko haurrak daudela kontuan harturik eta 12 urtera artekoak oso gutxi direla aitorturik, azterketa honetan eginiko inkesten artean, 4-9 urte bitarteko haurren erantzunak bildu dira.

Esandakoari jarraiki, beraz, bi zehaztapen egin beharko genituzke. Alde batetik, 0-4 urte bitarteko haurrei ez zaie inkesta pasa adinez txikiak direnaren irudipena dela medio. Bestetik, nagusien datuak bi arrazoiengatik ez dira azterketan kontuan hartu: oso gutxi direlako eta hauekin kontaktuan jartzeko zailtasunengatik.

Atal honekin bukatze aldera, hasieran aipaturiko egitasmoen hizkuntza errealitateari egingo zaio erreferentzia. Berau aztertzen duen ikerketarik ez dagoenez, pertzepzioetan oinarrituriko informazioa izango da jarraian eskainiko dena; ez du izango beraz, oinarri zientifikorik.

Eskola arteko kirolek hasita, bizpahiru zehaztapen egin beharrean geundeke. Izan ere, hasteko eta behin, gogora ekarri beharko genuke, egitasmo hau haurren gurasoak eramaten dutela aurrera eta hauen artean, hizkuntza profil ezberdinekin egin genezakeela topo. Kasu batzuetan, gurasoak eurak dira entrenatzaile papera betetzen dutenak eta haurren prestaketa saioetan gidaritza eta dinamizazio lanak egiten dituztenak. Kasuan kasuko pertsonaren arabera da beraz, kirol hauek praktikatzerakoan haurrek entrenatzailearekin hitz egiteko darabilten hizkuntzaren erabilera, beste zenbait faktoreekin batera, noski. Gurasoak

beharrean, herriko gazteren batek hartzen duenean entrenatzaile izateko ardura, aukera gehiago izan ohi dira (ia ehuneko ehunean, esan genezake) euskara izan dadin ahoz ahoko hizkuntza.

Partiduetan edota eskola arteko ekintzetan, euskaraz burutzen dira jarduera guztiak eta arbitro, epaile... papera betetzen duten guztiak euskaldunak izan ohi dira. Beraz, prestaketa saioetan kasuaren arabera hizkuntzaren erabilera egiten dela ondoriozta genezake eta ondoren, larunbat goizetako partidetan, euskara izan ohi dela nagusi, salbuespenak salbuespen (ikustera doazen gurasoak, lagunak, ikaskideak, etab. tarteko direlarik).

Eskola arteko kirola izan dugu hizpide aurreko lerroetan eta ondorengoetan, herriko kirol klubengatik inguruan jardungo dugu. Elgoibarren, besteak beste, Sanlo Eskubaloi Kirol Taldea, Club Deportivo Elgoibar, Elgoibarko Atletismo Taldea, Lagunak Pilota Elkartea eta Elgoibarko Xake Taldea daude. Guztietan, entrenatzaile moduan jarduten dutenak klub, elkarte edota talde bakoitzeko zuzendaritza taldeak aukeratzen du eta beraz, bakoitzaren hizkuntza profila kasuan kasuko entrenatzailearen arabera da. Batzuetan, entrenatzaileak euskaldunak izaten dira eta beste batzuetan aldiz, euskararen ezagutzarik ez dutenak. Elkarte edota klubengatik hizkuntza errealitateari dagokionez, beraz, ezin daiteke ezer zehatzik azpimarratu, kasuan kasuko egoeraren arabera izan ohi baita. Gaztetxoek entrenamenduetan, partiduetan... darabilten hizkuntzari erreferentzia egin beharko bagenio oster (eta berriro ere pertzepzioak izango dira oinarri), denetarik aurki genezakeela esan beharko genuke. Izan ere, talde edota klub hauetan, jada nerabe edota gazte diren jokalariek daude eta Elgoibarko euskararen erabilera erreparatu besterik ez dago, euskara zein gaztelania biak erabiltzen direla ikusteko.

Kirolariek gain, musikariak ere badira Elgoibarren eta oro har, solfeoko klaseak jasotzeko edota instrumenturen bat jotzen ikasteko, herriko gaztetxoak musika eskolara joaten dira. Bertan, eskolak euskaraz jasotzen dira, administratuz denek euskaraz dakite eta baita irakasleek ere. Hortaz, bertan daudelarik, ikasleek euskaraz berba egiteko aukera daukate. Baina ezin genezake albo batera utzi, eskolak euskaraz jaso arren eta euskaraz hitz egiteko aukera izan arren, haur eta gaztetxoek hautu hori hartzen dutenik. Lehen esan bezala, nire pertzepzioetatik abiatuz, esango nuke, txikienez, hau da, 10 urtera artekoek, oro har, euskaraz egiten dutela nagusiki. Hortik aurrerako nerabeek oster, gaztelaniaz ere jarduten dutela esango nuke.

Euskal dantzei dagokionez, irakasle gisa aritzen diren guztiak euskaldunak direla azpimarratu beharra dago. Gainera, irakasle hauek Elgoibarko *Haritz Dantzari Taldeko* kide ere badira eta talde honek euskaraz

**Atxutxiamaika
Aisialdi Taldea
eta orain arte
aipaturiko
egitasmoak
kontuan izanik,
ondoriozta
genezake,
Elgoibarko haur,
nerabe eta
gazteek duten
aisialdi eskaintza
ez dela
euskalduna
%100ean. Kasu
batzuetan,
euskararen
erabilera
bermaturik
dagoen talde,
ekintza eta
abarretan**

burutzen ditu bere ekintza guztiak. Eskolak euskaraz ematen dira eta bertara joaten diren haur, nerabe eta gaztetxoek, oro har, euskaraz mintzo direla saioetan. Hemendik kanpoko erabilera denaz bezainbatean ostera, ezin ezer zehaztu.

Aurrekoetz gain, bestelako dantzak ere irakasten dira Elgoibarren. Hauen errealitateari dagokionez ostera, ezin nezake ezer esan, ez baitut ezagutzen.

Atxutxiamaika Aisialdi Taldea eta orain arte aipaturiko egitasmoak kontuan izanik, ondoriozta genezake, Elgoibarko haur, nerabe eta gazteek duten aisialdi eskaintza ez dela euskalduna %100ean. Kasu batzuetan, euskararen erabilera bermaturik dagoen talde, ekintza eta abarretan parte hartzeko aukera dute, baina beste hainbatetan, ez da gauza bera gertatzen. Honi, dena den, erabiltzaileen beraien hizkuntza erabilera gaineratu beharko geniezaioke, euskaraz jarduteko aukera izan arren, azken batean, norberaren esku geratzen baita hautu hori egitea.

Lehen aipaturiko ideia bat berriro gogora ekarriz, esango nuke, Elgoibarren, nerabe eta gazteek euskaraz bizitzeko aukera handiak dituztela (ez %100ean), baina oro har, erabilera datuek erakusten digutenez, euskara eta gaztelaniak norgehiagokan jarraitzen dute. Haurren kasua ezberdina denaren irudipena daukat ordea, hauei dagokienez, euskara gehiago erabiltzen baitute.

Beraz, *Atxutxiamaikarekin* batera aurrez aipaturiko beste hainbat aisialdi eskaintza dituzte herriko haur, nerabe eta gazteek. Hauetan bizi den hizkuntza errealitatea nolakoa den ikusi dugu eta jarraian, *Atxutxiamaikari* dagokiona aztertzen ahaleginduko gara.

3. AZTERKETA

I Lan metodologia

Hasteko eta behin, lan honetan aurkeztu bezala, lortu nahi den helburua oinarri harturik eta berau kokatzen den eremua Elgoibar, are *Atxutxiamaika* bera dela jakinik, bataren eta bestearen errealitateari erreparatu zaio. Hala, hainbat ezaugarri eta informazio bildu da ikerketari ekin aurretik. Hemendik bildutako informazioarekin, finkatutako helburua lortzeko, azterketa burutzeko modurik egokienaz hausnartzea ezinbestekoa izan da. Ondorioa, azterketa kuantitatibo eta kualitatiboaren aldeko apustua egitea izan da. Horrela, alde batetik, *Atxutxiamaikako* haur, guraso eta hezitzaile direnei inkestak pasa zaizkie. Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topaguneak eskuragarri utzitako dokumentuetan, urtean zehar *Atxutxiamaikak* antolaturiko ekintzetan izandako erabiltzaile kopuruak jasotzen dira.

Datuek diotenez, 1653 ume eta gurasok parte hartu dute ekintzetan; nahiz eta ekintza batzuetako parte hartzea kontaezina izan, eta 255 aisialdi ordu baino gehiago eskaini diren. 1653ko kopurua aipatu arren, azpimarratu beharra dago, erabiltzaileak errepikatu egiten direla ekintzarik gehienetan eta beraz, kopuru orokorrei erreparatu beharko geniezaiekeela.

Hala, ikus genezake, bi adin-tarteak kontuan harturik, 300 haur inguru liratekeela *Atxutxiamaikako* urtean zeharreko erabiltzaile. Hau dela eta, kopuru hau oinarri harturik, lagina %10ekoa izan da eta beraz, 30 haurrei pasa zaie inkesta. Modu berean, 30 gurasok bete dute beraiei zuzenduriko galdetegia.

Bestalde, bi zehaztapen egin beharko lirateke. Lehenengoa, neska eta mutilen parte hartzeari erreparatuta, berau, nahiko orekatua dela eta horrexegatik, inkestak betetzerako orduan, %50a neskek bete dutela eta beste erdia mutilek. Bigarrenkoa, bigarren adin-tarteko datuek erakutsi bezala, erabiltzaile kopurua nahiko baxua dela eta arrazoi hau dela medio, ikerlan hau 9 urtera arteko haurren erantzunetan oinarritu dela.

Galdetegiez gain, *Atxutxiamaikako* arduradunari eta Elgoibarko Izarrako dinamizatzaileari elkarrizketa bana egin zaizkie. Galdera guztiak ikerketa helburuari begirakoak izan dira, hau da, *Atxutxiamaikak* hartzaile dituen haur, hauen guraso eta taldeko hezitzaile direnen euskararen erabileran eragiten ote duen aztertzea.

Inkestei dagokienez, aipatu beharra dago, galdera guztietatik ateratako emaitzak grafikoetan bildu direla, zeinak emaitzen atalean (ikus. 3. *Atala*) bildu diren. Hau egin ostean, emaitzen interpretazioa egin eta hainbat ondorio bildu dira (ikus. 4. *Atala*).

4. EMAITZAK

I

Atal honetan, *Atxutxiamaikako* haurrei, hauen gurasoei eta hezitzaileei eginiko inkesten emaitza esanguratsuenak jasoko dira. Saileko arduradunari eta elkarteko dinamizatzaileari eginiko elkarrizketen transkripzioak ostera, ez dira hemen txertatu; ondorioen ataletan berauetatik ateratako ideia nagusiak barne bildu dira.

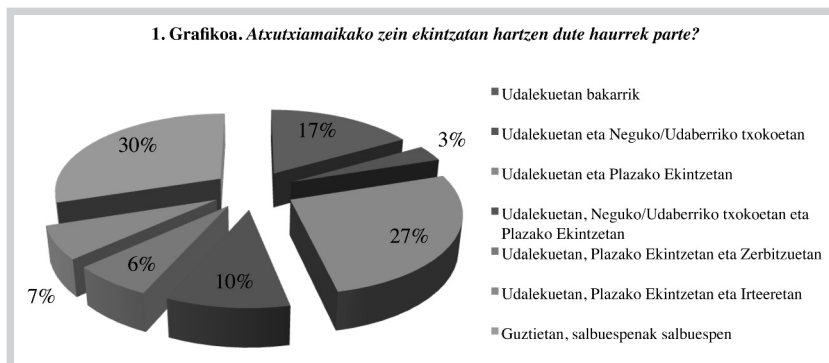
Inkesten emaitzak jasotzeko, hiru azpiatal banatuko dira: haurrak, gurasoak eta hezitzaileak. Galderen emaitzak grafiko bidez aurkeztuko dira.

4.1 Haurrak

Aurrez aipatu bezala, *Atxutxiamaikak* urtean zehar 300 haur hartzaile izanik, hemen aztertutako lagina %10ekoa izan da. Hauetarik erdia

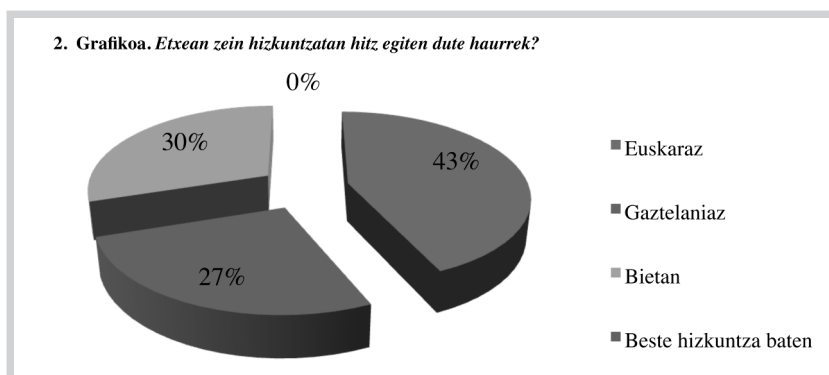
Hala, ikus genezake, bi adin-tarteak kontuan harturik, 300 haur inguru liratekeela *Atxutxiamaikako* urtean zeharreko erabiltzaile. Hau dela eta, kopuru hau oinarri harturik, lagina %10ekoa izan da eta beraz, 30 haurrei pasa zaie inkesta.

neskak izan dira eta beste erdia ostera, mutilak. Horrez gain, esan bezala, 4-9 urterako bitarteko haurrei pasa zaie inkesta au rrez azaldutako arrazoiengatik. Datu hauek jasotzen dituzten emaitzak beraz, ez dira atal honetan txertatu. Bai ordea, ondorengo galderari dagozkionak: *Atxutxiamaikako zein ekintzatan hartzen dute haurrek parte?*

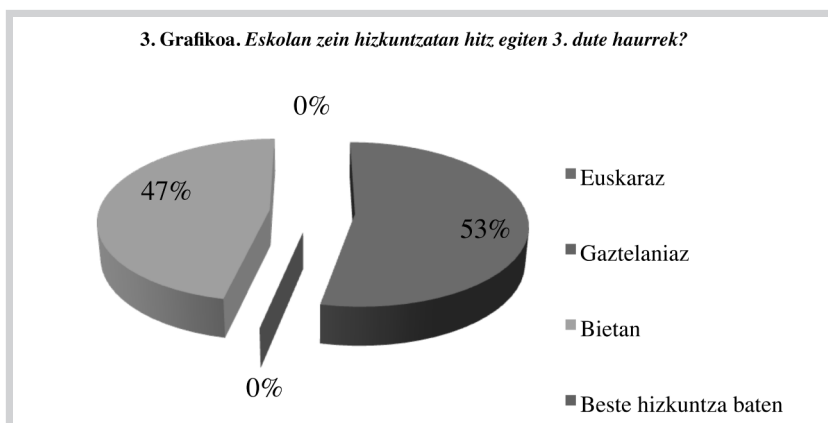

Ikus genezakeen moduan, %31ak *Atxutxiamaikak* antokaturiko ia ekintza guztietan hartzen dute parte eta gainontzekoek datuei erreparatuta, esan genezake, haur guztiak hartzen dutela parte udalekuetan; hauetarik %17ak hortan baino ez, baina gainontzekoak beste ekintza batzuetan ere aritzen dira.

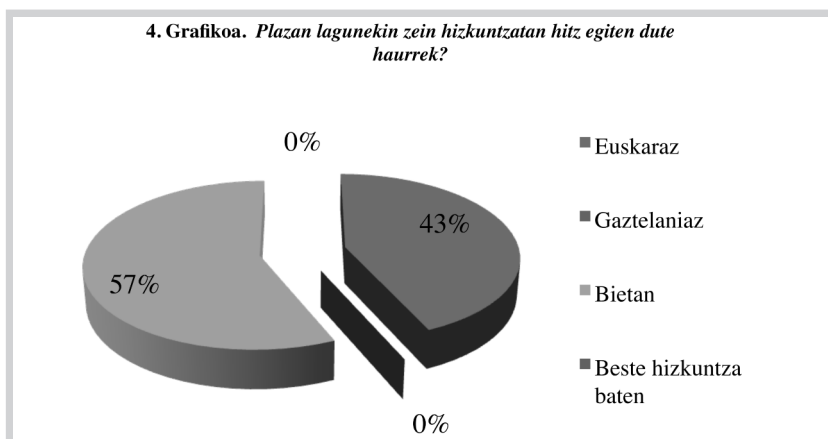
Lehen esan bezala, ikerlanaren helburuari loturiko galderen emaitzak izango dira atal honen oinarri nagusia eta hortaz, honi helduko zaio jarraian. [Inketsako](#) 8., 9. eta 10. galderetan, haurrei etxeko hizkuntzaren, eskolakoaren eta plazan lagunekin erabiltzen dutenaren inguruan galdetzen zaie eta erantzunek hauxe diote:

Emaitzei begiratuta, gehiengoak, hau da, %43an etxean euskaraz jarduten duela ikusten dugu. %27ak gaztelania darabil eta %30ak biak erabiltzen ditu etxean, bai euskara eta baita gaztelaniaz ere.

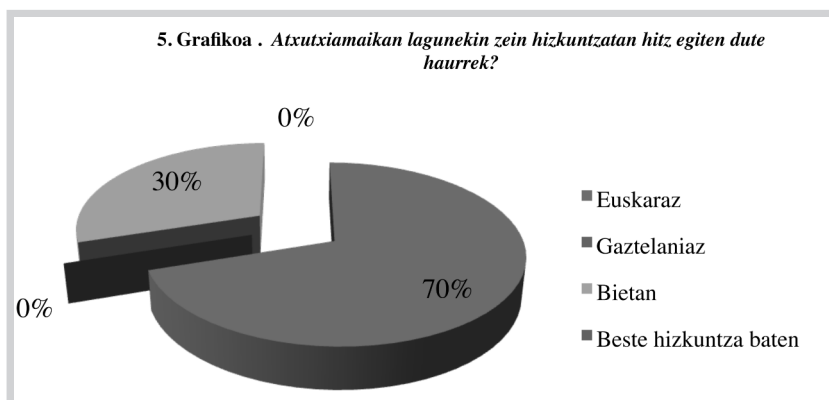
Eskola eremuan ere, euskararen erabilera handiagoa da bi hizkuntzetan ari direnena baino, baina ez horren alde nabarmenarekin. Izan ere, %53ak euskara hutsean egiten du berba eskolan eta gainontzekoak (%47ak) aldiz, gaztelania ere badarabil.

Plazako errealitateari so eginez, egoera bestelakoa dela antzeman genezake. Gaztelania hutsean hitz egiten duen haurrik ez dagoen arren, euskara hutsean hitz egiten dutenak %43a dira eta gaztelaniaz zein euskaraz, bietan jarduten dutenak oster, %57a. Aurreko datuekin alderatuz gero, badago alderik, beraz.

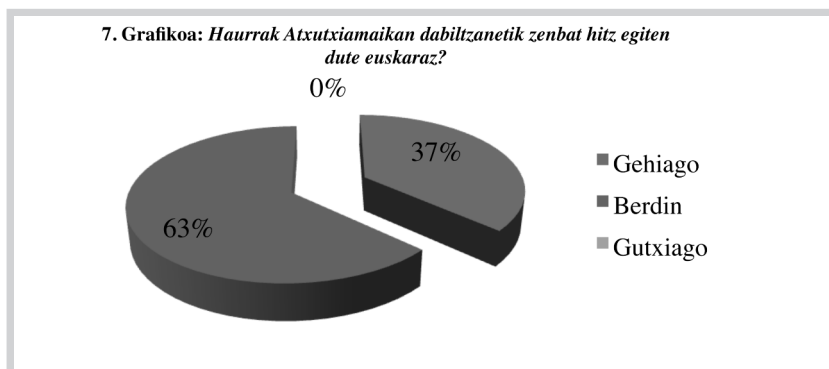
11. galderan bi galdera egin zaizkie haurrei: *Atxutxiamaikan* daudela lagunekin zein hizkuntzatan egiten duten berba eta bestetik, hezitzaileekin. Hauek dira emaitzak:

Emaitzei begiratuta, gehiengoak, hau da, %43an etxean euskaraz jarduten duela ikusten dugu. %27ak gaztelania darabil eta %30ak biak erabiltzen ditu etxean, bai euskara eta baita gaztelaniaz ere.

Datuek erakusten dutenez, hezitzaileekin **%100ean** aritzen dira haurrak euskaraz *Atxutxiamaikan* daudenean eta lagunekin ere, euskara darabiltenak kopuruan gehiago dira bi hizkuntzatan aritzen direnak baino.

Azkenengo galderari dagokionez, haurrei, *Atxutxiamaikan* dabilzanetik euskaraz zenbat hitz egiten duten galdetu zaie eta erantzunen arabera, ondorengoak dira emaitzak:

Inkesta erantzundako haurren **%63ak** *Atxutxiamaikan* egoten ez denean bezainbesteko euskararen erabilera egiten duela dio eta **%37ak**,

aldiz, euskaraz gehiago hitz egiten duela aitortu du. Eraitza positiboen aurrean gaudela esan genezake, beraz.

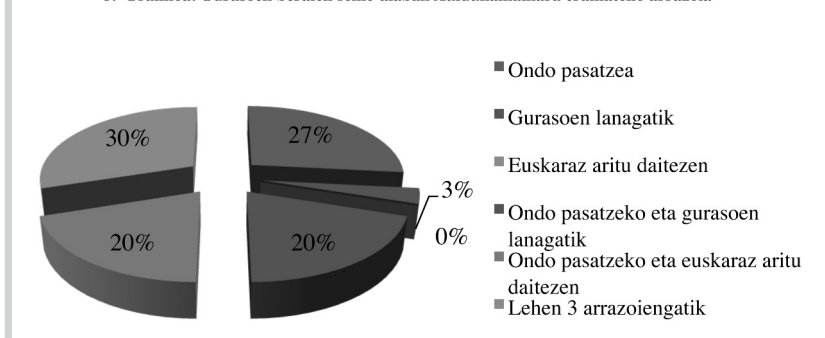
4.2 Gurasoak

Gurasoei inkesta pasatzerakoan, adin-tarte ezberdinetako seme-alaben gurasoak hartu nahi izan dira aztergai. Ondorengo taulan, inkesta pasatako gurasoen seme-alaben adin-tarteak biltzen dira:

3. taula. Inkesta bete duten gurasoen seme-alaben adin-tarteak

ADINA(K)	KOPURUA
0-3 urte	%10
3-6 urte	%33
6-9 urte	%17
9-12 urte	%0
6-9 eta 9-12 urte	%20
0-3 eta 3-6 urte	%7
3-6 eta 6-9 urte	%10
3-6 eta 9-12 urte	%3

8. Grafikoa. Gurasoek beraien seme-alabak Atxutxiamaikara eramateko arrazoiak

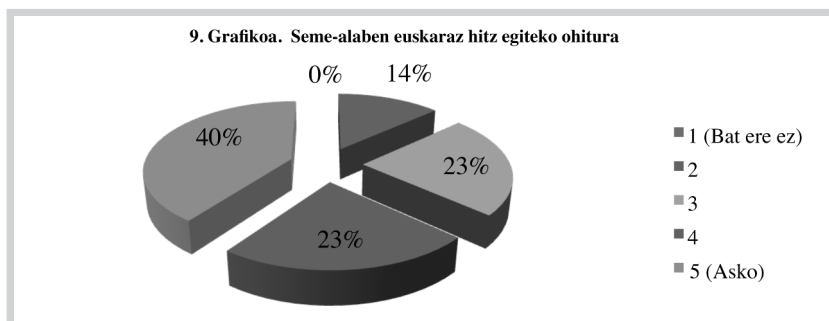
Datuon harira, azpimarratu beharra dago, haurren artean 9 urtetik gorakorik ez dagoen arren, inkesta pasatako hainbat gurasok badituztela adin horretik aurrerako seme-alabak.

Lehenengo galderen artean, honakoa luzatu zaie gurasoei: *Zein da zuen seme-alabak Atxutxiamaikara eramateko arrazoiak?* Erantzun aniztasuna aurki genezakeen arren, emaitzei begira, argi dago, haurrak euskaraz aritu nahi izanak baduela pisurik. Izan ere, nahiz eta beste arrazoi ba-

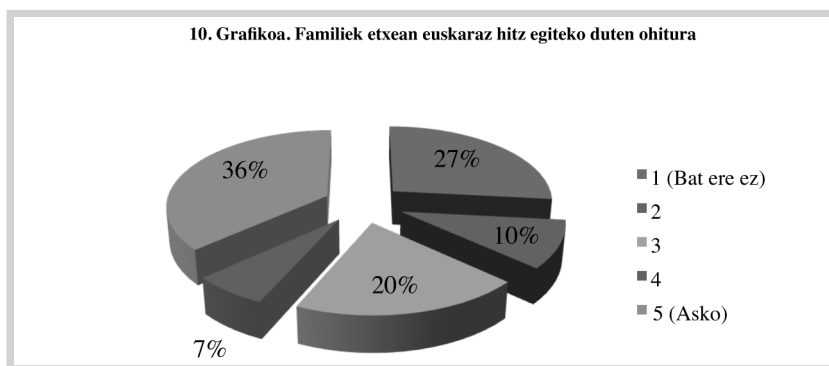
Inkesta erantzundako haurren %63ak Atxutxiamaikan egoten ez denean bezainbesteko euskararen erabilera egiten duela dio eta %37ak, aldiz, euskaraz gehiago hitz egiten duela aitortu du.

tzuekin batera izan, euskaraz aritzea arrazoen artean identifikatzen du %70ak.

Seme-alaben ama-hizkuntzaren inguruan galdetuta, %60ak euskara dela erantzun du, %37ak gaztelania eta %3ak biak. Hortaz, esan daiteke, gehiengoak duela euskara ama-hizkuntza. Baina, seme-alabek euskaraz hitz egiteko duten ohiturari buruz galdetzerakoan, hauexek izan dira erantzak:

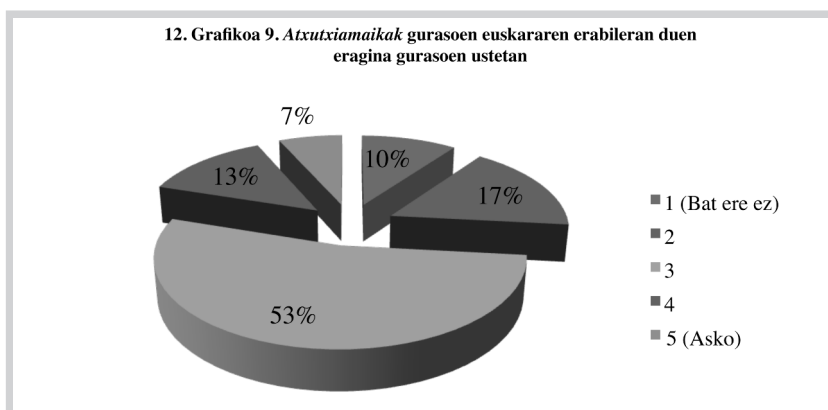
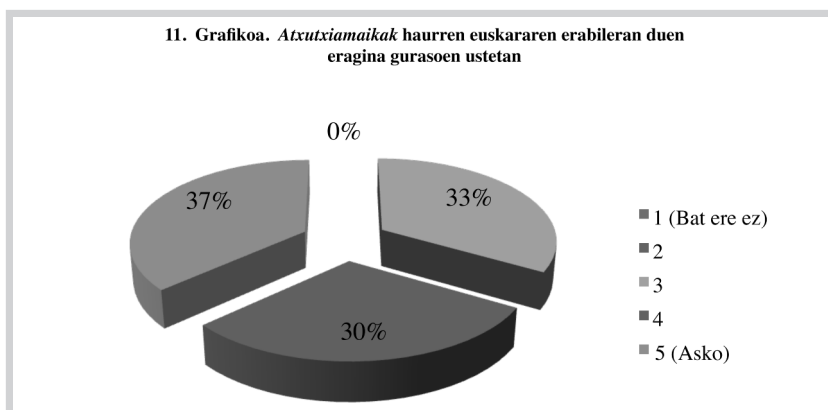

Datuoi erreparatuta beraz, alderik antzeman genezake aurrekoekin alderatuta. Nahiz eta %60aren ama-hizkuntza euskara izan, batetik bosterako eskalan, 4 eta 5eko erantzunak kopuru hori gainditzen dute (%63). Horrez gain, 3koa markatu dutenak %23a izan dira.

Familiek etxean euskaraz hitz egiteko duten ohiturari dagokionez, emaitzek diote %62ak erabiltzen dutela euskara 3-5 artean. Ama-hizkuntzari erreferentzia egiten dioten datuekin alderatuta, berdintsu mantentzen da kopurua, nahiz eta erabilera maila ezberdinetan gauzatzen dela kontuan hartu behar den (3tik 5 era).

Gurasoei, Atxutxiamaikak haurren euskararen erabileran zein be-
raienean duen eraginaz galdetu zaienean, jarraian aurkezturiko grafikoetan adierazitako emaitzak bildu dira inkestetan:

Emaitzak erakusten dutenez, gurasoen ustetan *Atxutxiamaikak* badu eraginik bai haurren eta baita gurasoen euskararen erabileran.

Bestalde, aisialdi taldeak antolatutako ekintzek euskararen erabileran eragiteko balia garrantzitsunaz galdetu zaie eta erantzunak, batetik bosterako eskalan, 4 eta 5ekoak izan dira; 5ekoa %70ak markatu du eta %30ak, 4koa.

Bukatzeko, hezitzaileek profil euskalduna izatea garrantzitsutzat jotzen duten edo ez galdetu zaie gurasoei, beste behin ere, batetik bosteko eskala emanik erantzun esparru gisa. %80ak 5ekoa markatu du eta %20ak 4koa. Beraz, ondoriozta genezake, inportantea dela berarentzat *Atxutxiamaikako* hezitzaileek profil euskalduna izatea.

4.3 Hezitzaileak

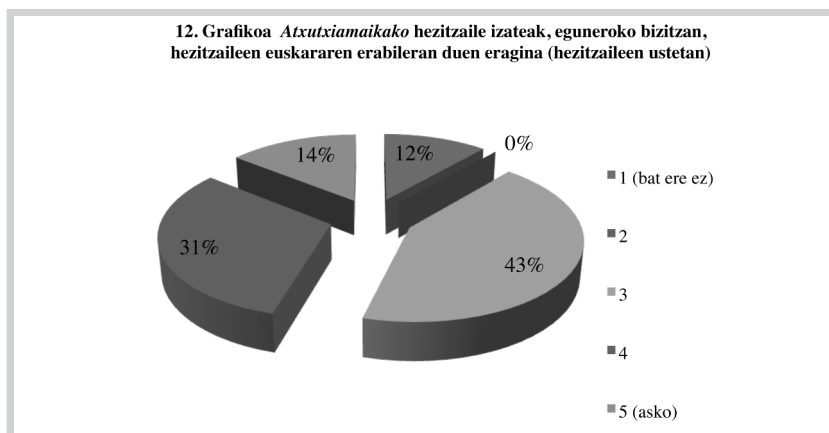
Hezitzaileen artean, *Atxutxiamaikan* aspalditik daudenak aurki genitzake, duela gutxi hasitakoak, orain dela pare bat urte direnak hezitzaile... Hain zuzen ere, %46a, multzorik handiena, urte honetan hasi da aisialdi taldean parte hartzen; batzuk udaldirako bakarrik eta beste hainbat ondorengo urteetan jarraitzeko asmoz. %11k bi urte daramatza eta kopuru

beraz berba egin genezake hiru urte daramatzatenean kasuan. %3k lau urte darama *Atxutxiamaikan* eta gainontzeko %29ak bost urte edo gehiago. Beraz, kopururik handiena osatzen dutenak sartu berri direnak dira eta ondoren, urte gehien daramatzaten hezitzaileak.

Bestalde, aipatu beharra dago, inkesta pasa zaien hezitzaileen ia erdiak udalekuetan baino ez duela parte hartzen. Gainontzekoak, urte osoko hezitzaile dira; batzuk proiektuek dota ekintza batzutan daude eta beste hainbat guztietan, salbuespenak salbuespen. Azken hauek hezitzaileen %31 osatzen dute.

Honez gain, ezinbestekoa da kontuan harzteak, hezitzaileen %77ak euskara duela ama-hizkuntza eta hauetatik %46^a, oro har, euskara aritzen dela beti eta gainontzekoak euskaraz zein gaztelaniaz. Bada ordea taldean, ama-hizkuntza gaztelania izan eta oro har, euskaraz aritzen denik (%3a) edota euskaraz zein gaztelania erabiltzen dituenik (%17a). Gelditzen den %3ak gaztelania du ama-hizkuntza eta horixe egunerokotasunean darabilena.

Bide beretik, hezitzaileei, ondorengo baieztapena luzatu zaie: “*Atxutxiamaikako* hezitzailea euskalduna izan behar da”. %54a erabat ados agertu da, %32 oso ados eta %14a ados. Beraz, nahiz eta aurreko datuek egunerokotasun gaztelania hutsean bizi den hezitzaileerik badela erakutsi arren, guztiek onartzen dute baieztapena eta hortaz, *Atxutxiamaikako* hezitzailea euskalduna izan behar denaren ustea dute. Hau dela eta, garrantzitsua da inkestako 6. galderaren emaitzak lerro artera ekartzea. Honatx:

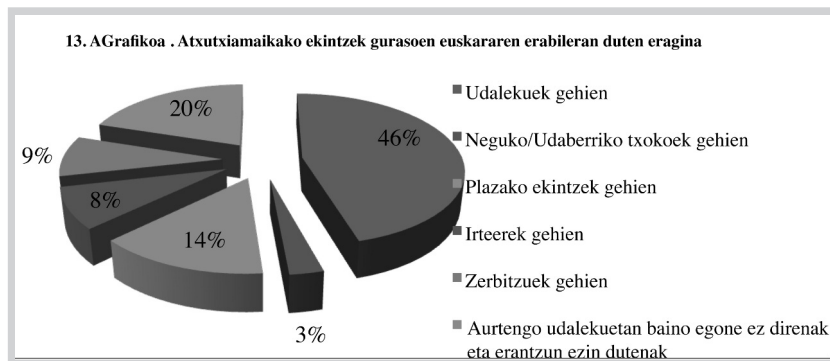
Hezitzaileei *Atxutxiamaikak* antolatutako ekintzek haurren euskararen erabileran eragiten duela uste duten galdetzerakoan, erantzunak, 1etik 5erako eskalan hauexek dira: %91 erabat ados dago eta %9ak aldez, 3koa markatu du. Honi loturik, hezitzaileen ustez, udalekuak dira hau-

rrengan gehien eragiten dutenak (%68ak aipatu du hori) eta bigarren maila baten egongo lirateke, Neguko eta Udaberriko Txokoak edota zerbitzuak (ezkontzak, ume zaintzak, etab.).

Atxutxiamaikako ekintzek haurren euskararen erabileran duten eraginaz gain, euskararen erabilera mailaz ere galdetu zaie hezitzaileei inkestetan. Emaitzek diotenez, hezitzaileen ustez, udalekuak dira gehien eragiten dutenak (%57ak uste du hori), bigarrenik Plazako ekintzek (%18aren arabera) eta ondoren, irteerak edota zerbitzuak (%11).

Haurrez gain, gurasoak ere hartzaile badirenez, hauen ingurukoak dira hezitzaileei luzaturiko bi galderak. Alde batetik, *Atxutxiamaikako* ekintzek gurasoen euskararen erabileran eragina ote duten galdetu zaie eta bestetik, ea zeintzuk diren eragiten duten ekintza horiek. Lehenengo galderari dagokionez, 1etik 5erako eskalan, erantzunak 2 eta 4 artekoak izan dira. %20ak 2koa markatu du, %54ak 3koa eta gainontzekoak (%26ak) 4koa. Beraz, hezitzaileen gehienek ustez, ekintzek badute eragina, baina hainbatek ez dute iritzi bera.

Jarraian aurkezturikoa grafikoa bigarren galderaren erantzunen adierazle da:

Datuok ikusita, udalekuak dira, hezitzaileen ustez, gehien eraiten dutenak gurasoen euskararen erabileran eta ondoren egongo lirateke, plazako ekintzak. Neguko zein udaberriko txokoak edota zerbitzuak markatu dituztenik ere egon da, ordea. Beraz, azken hauek ere badute eraginik hezitzaile batzuen ustez.

4.4 Elkarrizketatuak

Arestian esan bezala, *Atxutxiamaikako* arduradunari eta elkarteko dinamizatzaileari elkarrizketa bana egin zaizkie. Kasu honetan hortaz, azterketa kualitatiboa izan da. Hau dela eta, ez da grafikorik egin beraien ideiak biltzeko, ondorio modura aurkeztea aproposagoa denaren

Atxutxiamaikako ekintzek haurren euskararen erabileran duten eraginaz gain, euskararen erabilera mailaz ere galdetu zaie hezitzaileei inkestetan. Emaitzek diotenez, hezitzaileen ustez, udalekuak dira gehien eragiten dutenak

Beraz, egiteari baino eragiteari eman nahi dio garrantzia elkartek, hain zuzen ere, euskararen erabilerari erreparatuta, hori iruditzen zaielako egin beharrekoa.

ideiaren bidetik. Hau horrela, ondorengo atalean bildu dira bi elkarrizketatuek esandako hainbat ideia, aurrez aurkezturiko inkesten emaitzen interpretazio orokorrarekin batera.

ONDORIOAK

I 5.1 Elkarrizketetatik ateratako hainbat ondorio

4.4 atalean esan bezala, *Atxutxiamaikako* arduradunari eta elkarteko dinamizatzaileari eginiko elkarrizketatik hainbat ondorio garrantzitsu atera litezkeenez, ondorengo lerroetan jasoko dira.

Atxutxiamaikak dituen erronkei buruz hitz egiterakoan, hauxe erantzuten du saileko arduradunak:

Atxutxiamaikak, beno Elgoibarko Izarrak lau erronka jarri dizkio bere buruari eta *Atxutxiamaika* gehienbat zentratzen da Elgoibarren euskararen erabilera sustatzen. Eta horretarako dauzka lau egitasmo. Bat dala familietan eragin, bestea aisialdi sendo eta iraunkorra eskaintzea, ume eta gazteen esparruak euskalduntzea eta 13 eta 17 urte bitarteko gazteen kontzientzia sustatzea. Eta beno, horretan gabiz. Lehen, gehienbat, zentratzen ginen aisialdian eta orain, ba beno, aldaketa bat jarri diogu geure buruei eta *Atxutxiamaikari* berari.

Beraz, egiteari baino eragiteari eman nahi dio garrantzia elkartek, hain zuzen ere, euskararen erabilerari erreparatuta, hori iruditzen zaielako egin beharrekoa. Honen harira, *Atxutxiamaika* Saileko arduradunak aipatzen du, oso garrantzitsua dela haurrengan eta hauen gurasoengan eragiten ahalegintzea, modu honetan, bide berri bat zabal daitkeelako: eragina jasotakoek beste zenbaitengan eragitea gero. Ideia honetan bat datoz bi elkarrizketatuak. Izan ere, elkarteko dinamizatzaileak ere ezinbestekotzat jotzen du eredu izatearena. Aipatzen duenez, *Atxutxiamaika* Aisialdi Taldea elkarteko erreminta bat da, herria euskalduntzeko. Euskalduntzeko dionean, euskararen erabileraz eta euskalduntasunaz ari da; biak dira bat elkarrizketatuarentzat. Honi jarraiki, *Atxutxiamaikak* euskalduntzean eragiteko helburua duela azpimarratzen du Imanol Larrañagak.

Bestalde, *Atxutxiamaikaren* helburuan zentratuz, berau betetzen edo ez galdetzerakoan, Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topaguneko dinamizatzaileak erantzunik eman ezin duela dio. Bere hitzetan, 1996tik gaur egunera arte ez da honen inguruko azterketarik egin eta beraz, ez daki zehazki erantzuten. Pertzepzioetara joz, ostera, baiezkoan dago elkarrizketatua; okerrera joan ez delako sentsazioa duela aitortu du. Nerabeen kasuan euskalduntasunean eragitea lortu den edo ez hausnartuz,

hau lortzea zailagoa dela aitortu du Imanol Larrañagak eta agian, *Atxutxiamaikak* ez duela **ez duela** asmatu. Gurasoei dagokienez ere, egin du aipamenik Elgoibarko Izarra Euskaltzaleon Topagunearen dinamizatzaileak. Izan ere, bere ustetan, nahiz eta guraso batzuek beraien lana dela eta apuntatzen dituzten seme-alabak ekintzetan, badira beste hainbat kontzientziatuta daudenak euskalduntasunaren auziarekin eta sinisten dutenak *Atxutxiamaikak* honi dagokionez egiten duen lanean.

Saileko arduradunak *Atxutxiamaikak* bere helburua betetzen duela uste duela aipatzen du. Bere ustetan, ahozkotasuna lantzeko ekintza ugari eramaten ditu aurrera aisialdi taldeak eta horien artean, ezin gentzakeela albo batera utzi udalekuak. Badira hainbat ume udan euskaraz berba egiteko inolako aukerarik ez daukatenak eta *Atxutxiamaikak* aukera hori eskaintzen die.

Bestalde, badira beste hainbat egitasmo edota jarduera helburua betetze bidean garrantzitsu direnak, hala nola: *Beinke* Bertso Eskola, Ludoteka, Gaztelekua, etab. Bertso Eskolan adibidez, astean hiru saio ematen dira eta horrek, bertan izena eman duten haur eta gaztetxoek euskararen erabileran eragiten du; bai arintasunean, bai euskaraz ondo pasatzen, hizkuntzarekin berarekin jolasten...

Horrez gain, gurasoei zuzenduriko formazio saioak ere eskaintzen ditu *Atxutxiamaikak*, nolabait, kontzientzia pixka bat pizteko asmoarekin. Elkarrizketatuaren hitzetan, oso inportantea da gurasoak eredu pisuzko izanda, hauengan eragitea, ondoren, beraiek euren seme-alabengan eragin dezaten.

Beraz, bere ustez, *Atxutxiamaikak* eragina dauka bai haurren eta baita gurasoen euskararen erabileran, nahiz eta noski, kasuan kasuko eraginez hitz egin beharko genukeen. Honekin batera, hezitzaileengan duen eraginaz ere galdetu zaio eta bere erantzuna argia izan da: "Bai". Aipatzen duenez, aisialdi taldeko hezitzaile guztiek euskaraz badakite eta gehiengoak euskaraz bizi dira beraien egunerokotasunean. Badira salbuespen gutxi batzuk, dena den, eta hauen euskararen erabileran (aisialdi taldearen baitako ekintzetan) izugarri eragiten ei du *Atxutxiamaikak*.

Elkarteko dinamizatzaileari dagokionez, bestelako iritzia du. Bere ustetan, *Atxutxiamaikako* hezitzaile denak euskalduntasuna barneraturik izan beharko luke eta hala ez izatekotan, elkarteak eta aisialdi taldeak berak lagundu beharko lioke berau garatzen. Hau ez egitea elkartearen huts bat izan dela aitortzen du eta aurrerantzean egin beharrekoen artean dagoela. Beraz, bere ustetan, hezitzaileak euskaradunak eta berau darabiltenak izan beharko lirатеke alde batetik eta euskalduntasuna barneraturik dutenak, bestetik. Hala ez izatekotan, bestalde, elkarteak

**Beraz,
Atxutxiamaikak
euskararen
erabileran eragin
nahi badu,
elkarrizketatuek
beharrezkotzat
jotzen dute
taldean lanketa
egitea,
hezitzaileak gero
eredu izango
baitira.**

izan beharko luke honetan formazioa eskaintzeko ardura, modu honetan, hezitzaileengan eraginez.

5.2 Ondorio orokorrak

Azken atal honetan ikerlaneko ondorio orokorrak jasoko dira. Horretarako, hainbat puntu bereiziko direlarik:

1. *Atxutxiamaikak* eragina dauka haurren euskararen erabileran hauek bertan daudenean. Izan ere, lagunekin gehiago aritzen dira euskaraz *Atxutxiamaikan* daudenean eta hezitzaileekin ere %100ean aritzen dira euskaraz. Bestalde, gurasoek eta hezitzaileek ere, ekintzek haurrengan eragin handia dutela deritzote.
2. Gurasoen euskararen erabileran ere eragina dauka *Atxutxiamaikak*. Nahiz eta haurrengan bezain besteko eraginik ez izan, gurasoek airtortzen dute hezitzaile ia guztiak euskaraz zuzentzen zaizkiela beti eta horrek, beraiek ere erabiltzera bultzatzen dituela.
3. Hezitzaileengan ere badu eraginik aisialdi taldeak. Datuek erakusten diguten modura, askoren ama-hizkuntza euskara da eta beraien egunerokotasunean euskaraz aritzen direnak ere dezente dira, nahiz eta gaztelaniaz jarduten duenik ere badagoen. Beraz, hau kontuan izanik, espero zitekeen modura, eragina ez da horrenbestekoa.
4. *Atxutxiamaikako* arduradunaren eta elkarteko dinamizatzailearen ustetan, aisialdi taldeak ibilbide luzea egin du orain artean, baina badu hobetzekorik. Beraien iritziz, elkarteak lan handia egin behar du hezitzaileen euskalduntzean. Aipatu dutenez, ez da horrelako lanketarik egin orain artean eta ezinbestekoa da, *Atxutxiamaikako* erronkak bete nahi izanez gero. Beraz, *Atxutxiamaikak* euskararen erabileran eragin nahi badu, elkarrizketatuek beharrezkotzat jotzen dute taldean lanketa egitea, hezitzaileak gero eredu izango baitira.
5. Bestalde, bi elkarrizketatuei *Atxutxiamaikak* euskararen erabileran ia eraginik ba ote duen galdetzean, batek ez dakiela erantzun du eta bigarrenak baiezkoa eman du. Azpimarratzen duenez, egoerak okerrera ez du egin eta *Atxutxiamaika* saiatzen da, egitasmo eta ekintza ezberdinen bidez, bere helburu eta erronkak betetzen. Hobetzekorik badagoela badakien arren, hainbat gauza ondo egin direla ere aipatzen du. ●

OHARRAK

1. Elgoibarko Izarra (La Estrella de Elgoibar) Kultur Elkartea izenarekin sortu zen, gerora hartu du egun duen izena.
2. Gazteekin ere lanean dihardu Atxutxiamaiak. Aisiaren ziklo osoa sortzeak garrantzia handia duela sinisten du, horrek bermatuko baitio hurrengo belaunaldiak taldearen eragile zuzenak izatea.
3. Datuak iturri honetatik hartuak: BARREN astekaria: <http://www.elgoibarren.net/content/view/5131/11/> [Kontsulta data: 2014/07/15]
4. Datuak iturri honetatik jasoak: BARREN astekaria: <http://www.elgoibarren.net/content/view/5123/11/> [Kontsulta data: 2014/07/15]

BIBLIOGRAFIA

- ELGOIBARKO UDALEKO EUSKARA BATZORDEA** (2008) *Euskararen erabilera Elgoibarko kaleetan. Elgoibar*,
— (2010) *Euskararen erabilera Elgoibarko kaleetan. Elgoibar*.
- ElgoiBARREN.net** (2014) “180 ume eta gazte parte hartzen ari dira Udako Kirol Udalekuetan”. BARREN: Elgoibar.
Esteka: <http://www.elgoibarren.net/content/view/5131/11/> [Kontsulta data: 2014/07/15]
- ElgoiBARREN.net** (2014) “Jolasean eta kantuan hasi dute oporraldia 243 umek Atxutxiamaiaren Udako Txokoetan”. BARREN: Elgoibar.
Esteka: <http://www.elgoibarren.net/content/view/5123/11/> [Kontsulta data: 2014/07/15]